

A 1623/näring

Lagt fram af:
Flokkahópi jafnaðarmanna

Fjallað um í:
Efnahags- og viðskiptanefnd

Málsnúmer 14-00192-5

Þingmannatillaga um norrænar þríhliða viðræður

Þríhliða viðræður eru einn hornsteina norræna líkansins. Það er meðal annars slíkum viðræðum að þakka að Norðurlöndin njóta slíkrar farsældar sem raun ber vitni. Þær tíðkuðust um árabíl milli Norrænu ráðherranefndarinnar, fulltrúa atvinnulífsins og fulltrúa verkalyðshreyfingarinnar. Því miður hefur þeim verið hætt þar sem fulltrúar atvinnulífsins hafa lýst því yfir að þríhliða viðræður á norrænum vettvangi þjóni engum tilgangi.

Það er hryggilegt viðhorf að okkar mati. Þríhliða viðræður halda sínu gildi, þrátt fyrir að aðstæður hafi breyst og ekki sé lengur lögð sama áhersla á þær og áður.

Skilningur ríkir á því álit fulltrúa atvinnulífsins að þríhliða viðræður þjóni ekki sama tilgangi og fyrr. Aðstæður hafa breyst meðal annars að því leyti að aðildarríki ESB eru orðin 28 talsins, og kann sumum að finnast norrænum viðræðum vera ofaukið í því samhengi.

Þó er til mikils að vinna með endurupptöku þríhliða viðræðna. Það er mikilsvert að löndin geti átt viðræður og leitað í sameiningu aðferða til að stuðla að öflugum og fyrirsjáanlegum vinnumarkaði á Norðurlöndum. Þannig getum við undirbúið okkur fyrir framtíðarlausnir á ESB/EES-svæðinu.

Öllum aðilum hlýtur að vera annt um að hér sé öflugur norrænn vinnumarkaður þar sem skilyrði eru sanngjörn. Slíkar aðstæður eru launafólki og fyrirtækjum, sem fylgja gildandi lögum og reglum, fyrir bestu.

Undanfarin ár hefur hugmyndin um að endurvekja þríhliða viðræður verið nefnd reglulega innan Norðurlandaráðs og Norrænu ráðherranefndarinnar. Þegar Norðmenn gegndu formennsku í ráðherranefndinni fékk embættismannanefndin um jafnréttismál það verkefni að koma á þríhliða

viðræðum með því markmiði að draga úr launamuni kynjanna. Árið 2013 gerði þáverandi atvinnumálaráðherra Noregs, Anniken Huitfeldt, þríhliða viðræður að umtalsefni á ráðstefnu sem sænska ríkisstjórnin efndi til um atvinnuleysi ungs fólks. Sú hugmynd ráðherrans að efna til þríhliða viðræðna um vandann hlaut góðar undirtektir, en fram kom að erfitt gæti reynst að hrinda henni í framkvæmd á norrænum vettvangi þar sem samstarf norrænna atvinnurekenda er ekki eins þróað og samstarf norrænna stéttarféлага.

Einmitt þetta er meðal helstu atriða sem takast þarf á við ef ætlunin er að koma á uppbyggilegum þríhliða viðræðum. Stéttarfélagin búa að þróuðu og virku samstarfi, milli einstakra féлага en einnig sambandanna í löndunum. Samstarf norrænna atvinnurekenda er ekki eins markvisst. Samtök atvinnurekenda eiga samstarf sín á milli upp að einhverju marki, en þau tóku til dæmis þátt í fjármögnun verkefnis um norræna líkanið ásamt Norrænu ráðherranefndinni. Ólíkt t.d. Sambandi norrænna verkalyðsfélaga (NFS) reka atvinnurekendur þó ekki sameiginlega skrifstofu þar sem norræn málefni eru daglega til meðferðar. Það dregur úr möguleikum á því að víðtækar viðræður geti átt sér stað um framtíðarsýn vinnumarkaðarins til lengri tíma, svo dæmi sé tekið. En um leið greiðir þetta fyrir viðræðum á afmörkuðum sviðum vinnumarkaðarins, þar sem sérfræðingar geta hist og rætt til hlítar hindranir á eigin starfsvettvangi.

Við óskum eftir því að haldin verði ráðstefna með þátttöku hinna þriggja aðilla vinnumarkaðarins. Þingmannatillagan beinist einnig að tilteknu sviði vinnumarkaðarins, sem er í brennidepli. Að okkar mati er hægt að finna uppbyggilegar lausnir á þeim sviðum þar sem vandamál eru til staðar. Þetta yrði gert til að auka líkur á því að allir þátttakendur fengju eitthvað út úr ráðstefnunni.

Í ljósi þess sem hér hefur komið fram leggur flokkahópur jafnaðarmanna til að

Norðurlandaráð beini tilmælum til Norrænu ráðherranefndarinnar um

að efna til árlegrar ráðstefnu þar sem þríhliða viðræður fara fram um tiltekið svið vinnumarkaðarins og ræddar eru gagnlegar lausnir á hindrunum sem eru ofarlega á baugi en einnig kerfislægar.

Piteå, 7. ágúst 2014

Anders Karlsson (S)

Ann-Kristin Johansson (S)

Annette Lind (S)

Billy Gustafsson (S)

Christer Adelsbo (S)

Christian Beijar (ÅSD)

Eeva-Johanna Eloranta (sd)

Gunvor Eldegard (A)

Helgi Hjörvar (A)

Henrik Dam Kristensen (S)

Jorodd Asphjell (A)

Karen J. Klint (S)

Karin Gaardsted (S)

Karin Åström (S)

Knut Storberget (A)

Maria Stenberg (S)

Marit Nybakk (A)

Per Berthelsen (S)

Per Rune Henriksen (A)

Peter Johnsson (S)

Ruth Mari Grung (A)

Sjúrður Skaale (Jvfl.)

Sonja Mandt (A)

Suna Kymäläinen (sd)

Tuula Peltonen (sd)

Norðurlandaráð

A 1623/näring

Lagt fram af:

Flokkahópi jafnaðarmanna

Fjallað um í:

Efnahags- og viðskiptanefnd

Málsnúmer 14-00192-5